

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ ВИШ ЛЕКТОР
ЗА НАУЧНАТА ОБЛАСТ АНГЛИСТИКА НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1902-43/47 од 29.1.2018 година донесена на 166. седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 29.1.2018 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во наставно-стручно звање *виш лектор* за наставно-научната област *англистика* на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниов состав:

- проф. д-р Марија Кусевска (претседател), вонреден професор од наставно-научната област англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- м-р Снежана Кирова (член), виш лектор за наставно-научната област англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип;
- проф. д-р Нина Даскаловска (член), вонреден професор од наставно-научната област методика на наставата по англиски јазик и книжевност на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ на 18.12.2017 година и во предвидениот рок се пријави еден кандидат: м-р Крсте Илиев, вработен како лектор на Филолошки факултет, Катедра за англиски јазик и книжевност при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Република Македонија.

Врз основа на приложената документација од кандидатот, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатот **м-р Крсте Илиев** е роден на 22.7.1979 во Штутгарт, Германија. Во 2003 година завршува Англиска филологија и Француска филологија на ЈУЗУ „Неофит Рилски“ во Благоевград, Република Бугарија и се здобива со титулата професор и преведувач по англиски и француски јазик. Во 2008 година магистрира Англиска филологија на ЈУЗУ „Неофит Рилски“ во Благоевград. Во 2014 година се запишува на докторски студии на Универзитет на Југоисточна Европа во Тетово.

Во периодот 2005-2006 година работи како наставник по англиски јазик во ОУ „Никола Карев“ во Кочани. Од 2006 до 2007 година работи како наставник по англиски јазик во ОУ „Св. Кирил и Методиј“ во Кочани, а од 2007 до 2008 година во ОУ „Св. Климент Охридски“ во Облешево. Во 2008 година е избран за помлад асистент по англиски јазик на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Во периодот од 2011 до 2014 година работи како асистент на истиот факултет, а од 2014 година до денес како лектор по англиски јазик.

Законски услови што треба да ги исполнува кандидатот за избор во виш лектор

1. М-р Крсте Илиев има завршено прв и втор циклус студии во областа во која се бира за наставник во наставно-стручно звање *виш лектор* за научната област *англистика* на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.
2. Ги завршил студиите од прв и втор циклус со просек од најмалку 8 (осум просечна вредност - неговиот просек на оцените од прв циклус студии е 8,03, а од втор циклус студии 9,60).
3. Има објавено научни и најмалку најмалку пет стручни трудови (подолу следи нивна евалуација).
4. Поминал најмалку еден мандат како лектор.

5. Показува способност за наставна работа, владее со проблемите на својата дисциплина и има практично искуство во наставната работа.

Кандидатот м-р Крсте Илиев има завршено втор циклус студии од научната област наука за јазик – англистика, има долгогодишно работно искуство во наставно-образовната дејност и успешно владее со проблемите на својата дисциплина, што значи дека ги исполнува законските услови за избор во звање лектор.

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошки факултет, кандидатот м-р Крсте Илиев се покажа како сериозен педагошки работник кој поседува солидни вештини на комуникација, како и способност за организирање и имплементирање на сите задачи и задолженија.

Кандидатот е ангажиран на Групата за англиски јазик и книжевност за реализација на вежбите по следните предмети: Британска книжевност 1, Британска книжевност 2, Британска култура и цивилизација, Историја на англискиот јазик, Шекспир и англиска ренесансна драма. Истовремено е ангажиран за изведување вежби по предметот Англиски јазик како странски јазик на нематичните факултети во рамките на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип: Деловен англиски јазик 2, 3, 4, 5 и 6 на Економскиот факултет. Учествува и во организацијата на англискиот јазик како универзитетски предмет на УГД. За горенаведените предмети тој одржува вежби, подготвува материјали за вежби и помага во подготовка на материјалот за предавање на ресорните професори, помага во прегледувањето и одржувањето на колоквиумите и испитите како тестатор.

Покрај обврските поврзани со вежбите по наведените предмети, тој ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Групата за англиски јазик и книжевност, Факултетот и Универзитетот.

М-р Крсте Илиев важи и за активен истражувач, а доказ за тоа се неговите досегашни учества на повеќе национални и меѓународни научни собири, објавените трудови во национални и меѓународни зборници и сл.

Во продолжение следуваат насловите на објавените трудови со научната евалуација за период од последниот избор на кандидатот до денес.

Објавени научни и стручни трудови

Резултатите од научната и стручната активност на м-р Крсте Илиев се презентирани преку следниве трудови и скрипти:

Крсте Илиев (2014) *Препородот на витештвото и појавата на центламенот во Велика Британија*. Годишен зборник 2014 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 5 (5). pp. 103-112. ISSN 1857-7059.

Овој труд ги следи развојот и преобразбата на витештвото како сет од кодови на однесување, тесно поврзани со христијанските етички вредности кои го определувале начинот на однесување на витезот со средновековието во витештвото во облик на центламенско однесување во 19 век, кое ги промовирало, помеѓу другите вредности, и вредностите за учтивост, милост и чест. Овие вредности ѝ помогнале на Велика Британија да ја задржи улогата на најразвиена земја во текот на 19 век.

1. Наталија Поп Зариева, Крсте Илиев (2015) „Општествените промени во глобалниот свет“, Центар за правно-политички истражувања на Универзитет „Гоце Делчев“, усна презентација на *Студија на случај: Зошто некои општествени движења се поуспешни од други*

Овој труд ги истражува основните карактеристики на општествените движења со цел да утврди како и во колкава мера нивните дистинктивни обележја придонесуваат за нивната успешност. Успехот на општествените движења е тешко мерлива категорија, имајќи го предвид фактот дека општествените движења се разликуваат во своите дејства, големина, природа, стратегија, културната, општествената и политичката состојба, како и многу други карактеристики. Трудот презентира неколку различни дефинирања за тоа што претставува поимот општествено движење. Понатаму, ги истражува елементите од кои се составени тие за да ги истакне критичните елементи кои ги прават некои општествени движења

поуспешни од други. Трудот идентификува четири надворешни и четири внатрешни фактори кои влијаат на успешноста на општествените движења. Од внатрешните фактори се фокусира на: организациска трајност, прифатеност на противникот, степен и вид на организација и разновидност на лидерството. Од широкиот спектар на надворешни фактори ги анализира: политичката средина, сојузниците и јавното мислење. Основата на овој труд е студија на случај во која се анализираат и споредуваат две општествени движења: Движењето за правата на граѓаните на Мартин Лутер Кинг и Движењето Окупирај го Волстрит. Трудот дава преглед на основните дејства на овие движења, ги лоцира областите во кои тие имале успех и се обидува да ги открие факторите кои придонеле за едното да биде поуспешно од другото. Компаративната рамка овозможува да ги контрастираме факторите кои имале влијание на успешноста на овие општествени движења.

Наталија Поп Зариева, Крсте Илиев (2015) *Влијанието на интернетот врз јазичната култура, когнитивниот и академскиот развој на младите*. Годишен зборник 2011 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 6 (6). pp. 39-46. ISSN 1857-7059.

Овој труд ја разгледува проблематиката на влијанието на интернетот, особено социјалните мрежи врз младите луѓе, нивниот правилен развој и интернет опасностите кои ги демнат и ја загрозуваат нивната физичка и психичка безбедност. Тој упатувана на проблемот дека родителите не се свесни за сите опасности кои надвиснуваат на иднината на нивните деца или пак не се моќни да сторат нешто за да ја променат таа општа состојба. Трудот се повикува на современи научни истражувања во светот кои укажуваат на релевантноста на проблемот, но воедно нудат решенија. Еден од основните чекори е информирање и едукација на родителите како да обезбедат безбедна интернет околина за нивното дете. Понатаму се разгледува влијанието на интернетот на јазикот, како мајчиниот така и англискиот јазик како интернационален и најзастапен на интернет; последиците од тоа влијание на когнитивниот и академскиот развој на идните генерации кои сега растат со интернет од својата втора година.

Крсте Илиев, Наталија Поп Зариева, (2015) *Искушението и спасението на Сер Гавејн и Зелениот витез*. Зборник на Филолошки факултет, УГД, 6 (6). pp. 191-196. ISSN 1857-7059.

Романсата *Сер Гавејн и Зелениот витез* е дел од таканаречениот Артурски циклус. Како дел од овој циклус, оваа романса поседува карактеристични епски особини, односно херојска потрага. Како таков ги испитува принципите на витештвото, односно дуел, чест, искреност. Поради поврзаноста на витештвото со христијанство ги испитува принципите на искушение, грев и милост. Поради последново, овој труд ќе се обиде да направи паралела помеѓу потрагата по христијанско спасение во оваа романса и Библијата.

2. Natalija Pop Zarieva, Krste Iliev (2016) *Comparative Linguistic Analysis of Russhion and English Proverbs and Sayings*. Palimpsest Vol 1 No 2 (2016): PALIMPSEST

Изреките се сметаат за културно наследство, кое со векови циркулира низ светот. Како такви, тие претставуваат драгоценост од претходните генерации. Овој труд ги анализира посебните карактеристики на некои од најистакнатите поговорки во рускиот и во англискиот јазик достапни во соодветна лингвистичка литература. Главната цел на овој труд е да истражи дали поговорките избрани за ова проучување во двата јазика имаат слични или различни карактеристики. Со употреба на компаративен метод трудот прави лингвистичка анализа на поговорките со цел да ги идентификува нивните граматички и семантички маркери, како и постоењето на фонетски процеси во англискиот и рускиот јазик. Истражувањето се базира на анализа на дваесет и две кратки поговорки на англиски и дваесет и една поговорка на руски јазик. Анализата на особеностите на поговорките во двата јазика откри многу сличности во значењето и синтаксичките карактеристики. Ова е доказ дека иако англискиот и рускиот јазик се класифицирани во различни јазичните групи, германската и словенската, нивниот заеднички корен - *индоевропското семејно и културно наследство* создадел слични и еквивалентни начини на изразување. Ова го потврдува ставот на Мартваго за постоење на аналогни поговорки во двата јазика како резултат на универзално човечко искуство и деривациски процеси кои настанале во текот на заеднички културни и историски патишта.

Иliev, Krste and Pop Zарieva, Natalija (2016) *Thematic and Textual Comparison of the Tragedies "Hamlet" by William Shakespeare and "Antigone" by Sophocles*. ФИЛКО - Зборник на трудови од Прва меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, 1 (1). pp. 275-283. ISSN 978-608-244-308-9

Овој труд претставува идејна и текстуална споредба на две од најпознатите трагедии од *златните доба* во Англија и Грција. Златната доба на Елизабета I и златната доба на Перикле. И двете трагедии ги содржат вредностите на двете цивилизации во нивниот врв. Двете трагедии изобилуваат со повеќеслојност. Хамлет е принц, син, љубовник, поет, филозоф, мечувалец, самоубиец. Антигона е принцеза, сестра, вереница, братучедка, одметник, самоубиец. Ренесансата ги приближила достигнувањата на античка Грција и Рим до Англија во времето на Шекспир. Оттаму и одредени сличности помеѓу двете трагедии. Како во Елсинор, Данска, така и во Теба има нешто гнило. Хамлет ќе истакне „Има нешто гнило во Данска“. Во Теба, пак, гнилото тело на Полинејк е симбол за неправедниот декрет на Креон и гнилоста на Теба. Слично, за Хамлет Данска е затвор, додека за Антигона, Теба буквално станува затвор откако е затворена во пештерата.

Pop Zарieva, Natalija and Иliev, Krste (2016) *The Byronic Hero: Emergence, Issues and Definition of his Progenies*. Филко Зборник на трудови, 1 (1). pp. 741-747.

Во фокусот на овој труд е делото на Лорд Гордон Бајрон, поконкретно создавањето на идејата за Бајроновиот херој. Овој труд ја дефинира идејата за Бароновиот херој која се појавила во периодот кога Бајрон ги создавал своите дела и сè уште продолжува да се обликува од страна на литературните критичари. Иако поголемиот дел од книжевните научници се согласуваат со фактот дека првиот книжевен Бајронов херој бил Бајроновиот Чајлд Харолд, протагонистот во епската поема „Странствувањата на Чајлд Харолд“, сепак многумина го сметаат Лорд Бајрон за првиот Бајронов херој. Прашањата што во стожерот на оваа дискусија за Бајроновиот херој се: Како може да се дефинира фразата Бајронов херој? Кои се карактеристиките на Бајроновиот херој? Во колкава мера личноста на Бајрон придонела да се создаде овој архетип? Трудот, исто така, упатува на други книжевни примери на Бајроновиот херој од 19 век наваму, а воедно наследници на Бајроновиот херој во современата популарна култура.

Pop Zарieva, Natalija and Иliev, Krste (2017) *The Contribution of the film "Dracula Untold" to the evolution of Bram Stoker's Dracula: A comparative analysis of the protagonists*. Филко/ Filko. Зборник на трудови од прва меѓународна научна конференција.

„Fragment of a Novel“, незавршениот роман на Лорд Бајрон претставува еден од првите англиски книжевни дела што се заснова на вампирска тема. Делото останало недовршено, но послужило како почетна точка за Џон Полидори, неговиот лекар и пријател да го создаде романот „The Vampyre“. Овој роман ги создал тематските елементи поврзани со еден од најпознатите архетипни книжевни ликови - повратник од смртта. Оттогаш, неговите потомци се главни ликови во многу романи и медиумски интерпретации, така збогатувајќи ја популарната култура со своите разновидни облици и појави. Романот „Dracula“ на Брам Стокер е заснован на романот „The Vampyre“ на Полидори и се смета дека претставува „најголем и највлијателен роман за вампири што некогаш бил напишан“ (Фрост, 1989, стр.52). Овој труд прави критичка анализа на еволуцијата на протагонистот и открива како и колку ликот во филмот „Dracula Untold“ се оддалечил од легендарниот „Dracula“ на Брам Стокер. Заклучоците се засноваат на видот на отстапување и трансформација во поглед на претставувањето на овие ликови во романот и во филмот.

Kukubajska, Marija Emilija and Иliev, Krste and Pop Zарieva, Natalija and Krsteva, Marija (2014) *Историја на британската и американската култура и цивилизација - скрипта*. ISBN 978-608-244-059-0.

Kukubajska, Marija Emilija and Иliev, Krste and Pop Zарieva, Natalija (2015) *Англиска литература 2: 16-18 век*. ISBN 978-608-244-274-7.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Во својата стручно-апликативна и организациско-развојна дејност кандидатот м-р Крсте Илиев активно учествуваше во низа стручно-апликативни и организациски активности на Филолошкиот факултет. Од нив ги издвоивме следните:

- Учество во Проектот „Ментор“ (2016-2017), кој заедно го спроведуваат Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип и Преведувачкото биро „ПСД“ во Словенија, во која претставници на словенечкото претпријатие ќе држат обуки за студентите од УГД за применување на најсовремените алатки за преведување, а истовремено преку тестови ќе бидат избрани и најдобрите преведувачи кои ќе можат да добијат можност и да работат за ПСД од Словенија;
- Членување во Уписна комисија за изведување уписи на нови студенти на УГД;
- Учество во комисији за спроведување на завршни испити на Филолошкиот факултет;
- Преводи на разновидни документи за потребите на УГД;
- Учество на семинарот на „Нешанал џиографик“ (National Geographic), мај 2017 г.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната досегашна активност која е изнесена во овој реферат, Рецензентската комисија констатира дека кандидатот м-р Крсте Илиев поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научноистражувачката дејност и покажува темелна посветеност и залагање во извршувањето на работните и професионалните обврски.

Поради тоа, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и да го избере кандидатот м-р Крсте Илиев во звањето виш лектор за научната област англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Марија Кусевска, вонреден професор, претседател, с.р.
М-р Снежана Кирова, виш лектор, член, с.р.
Д-р Нина Даскаловска, вонреден професор, член, с.р.